

Nummer 15

Verzameld door Wim Smeets

Hieronder treft u een kort overzicht aan van allerlei vogelkoppen (met een vogelnaam of vogelaanduiding) met een verkorte inhoud van de bijbehorende artikelen die in verscheidene Nederlandse dagbladen zijn verschenen.

Fazanten probleem voor vogelopvang

Friesch Dagblad, 11 oktober 2002.

161 fazanten werden afgeleverd bij de deuren van vogelopvang de Fûgelhelling in Ureterp. De dieren zijn in beslag genomen door de Algemene Inspectie Dienst. Wellicht zijn de dieren illegaal gefokt om vervolgens bejaagd te worden. Bij de Fûgelhelling worden de Fazanten in een beperkte ruimte gehouden. In dit geval

kan dat wel omdat de vogels in hun vorige verblijf veel te klein werden gehouden. De Fazanten werden bovendien in de schemering gehouden om ze stil te houden. Omtrent hetzelfde onderwerp een bericht in het Reformatorisch Dagblad van 16 oktober 2002 onder de kop 'Verwaarloosde fazanten moeten afgemaakt'.

Met grazend vee blijft Rotgans langer in de kwelder

Leeuwarder Courant, 11 oktober 2002.

Door vee te laten grazen in het waddegebied, houdt dit buitendijkse land zijn aantrekkingskracht op de honderdduizenden Rotganzen die hier overwinteren. Als beweiding achterwege blijft, zoeken de Rotganzen eerder hun heil op het boerenland. Dit blijkt uit onderzoek van Daan Bos van de Rijksuniversiteit

In Friesland geven in beslag genomen Fazanten problemen bij de vogelopvang. Foto: Wim Smeets.

Groningen. De vogels blijken een voorkeur voor kort gras te hebben. Dat heeft in het algemeen een hoger eiwitgehalte en is bovendien gemakkelijker te verorberen. Grazend vee helpt om het gras kort te houden. Bos stelde bovendien vast dat de Rotganzen regelmatig terugkeren naar hetzelfde terrein, als ze tenminste niet worden verjaagd. Als natuurbeheerders kiezen voor extensief beheer, waarbij de natuur haar gang kan gaan, is dat een ernstige bedreiging voor de Rotganzen.

Schiphol vangt jonge Torenvalken
de Volkskrant, 19 oktober 2002.

Tussen de landingsbanen van Schiphol krioelt het van de muizen; een eens in de drie jaar voorkomend verschijnsel. De overvloed aan prooien trekt Torenvalken aan. De vogelwachten van de luchthaven hebben in augustus en september van dit jaar 56 Torenvalken gevangen en elders in Nederland weer losgelaten. Jonge vogels lopen het risico met een vliegtuig in

botsing te komen. De dieren zijn minder geroutineerd dan oude vogels. ‘Sukkelige en onervaren Torenvalken gaan op de baan zitten en vliegen te laat weg. De wat oudere Torenvalken worden op Schiphol zelden aangevlogen’, aldus Bert Jan Bol uit Badhoevedorp.

Aalscholver trekt steeds verder de woonwijken in
Dagblad van het Noorden, 22 oktober 2002.

De Aalscholver trekt steeds verder de woonwijk in. De grote zwarte vogel duikt met grote regelmaat op tussen de huizen. Tenminste, als er water in de buurt is. De vijverbezitter hoeft zich echter geen zorgen te maken voor deze uitstekende visser. In tegenstelling tot de Blauwe Reiger is de Aalscholver een zwemmende visser. Daarvoor zijn de meeste vijvers te klein. Ook heeft de vogel meer moeite met het landen en opstijgen in de kleinere tuinen.

De Aalscholver trekt steeds verder de woonwijken in.

Foto: Wim Smeets.

Op Schiphol worden jonge Torenvalken gevangen om aanvaringen te voorkomen.

Foto: Wim Smeets.

Apeldoorn gaat Oeverzwaluw redden
Gelders Dagblad, 22 oktober 2002.

Apeldoorn gaat helpen de Oeverzwaluw een beter bestaan te geven. Aan de oostkant van de A50, in de buurt van landgoed 't Woldhuis, komt een speciale oever voor dit soort vogels. In juni kreeg de gemeentelijke milieupolitie een klacht van een bewoner over graafwerk aan een vijver waarbij de oevers afgegraven werden. Dat ging ten koste van de daar nestelende Oeverzwaluwen. Het werk werd stilgelegd vanwege de aanwezige vijftien nesten. Uiteindelijk vlogen er 120 jonge vogels uit en konden de werkzaamheden einde september hervat worden, nadat alle vogels vertrokken waren naar warmere streken.

Werkgroep vreest voor IJsvogel als deel Berkel bevaarbaar wordt

De Gelderlander, 28 oktober 2002.

Vogelwerkgroep Eibergen vreest dat de IJsvogel verdwijnt als de oude tak van het riviertje de Berkel bevaarbaar gemaakt wordt. De plannen om dit deel van de Berkel bevaarbaar te maken worden uitgevoerd in het kader van het toeristisch project 'Eibergen in Verband'. Het doel is om een aantrekkelijke vaarroute voor met name Berkelzomp de Jappe te creëren, zodat die rechtstreeks naar de Mallumse Molen kan varen. Jasper Gelderblom van

de vogelwerkgroep vermoedt dat in het kielzog van de Jappe ook kanoërs en andere pleziervaarders de nieuwe vaarweg naar de Mallumse Molen zullen weten te vinden.

Oehoe in de Achterhoek

De Telegraaf, 2 november 2002.

Een paartje van de voor ons land hoogst uitzonderlijke Oehoe is neergestreken in de Achterhoek. 'Twee paartjes waren er al in Limburg en daar komt ons stelletje nu bij', licht Gejo Wassink toe. Hij is namens de Vogelwerkgroep Zuidoost-Achterhoek belast met het ringen van roofvogels. De vogelwerkgroep heeft de komst van de Oehoe lang stil weten te houden, uit angst dat de dieren verjaagd zouden worden door overenthousiaste vogelliefhebbers. De Achterhoekse Oehoes blijken zelfs twee jongen te hebben grootgebracht.

Kanoetstrandloper wordt met uitsterven bedreigd

Nieuwe Rotterdamse Courant, 4 november 2002.

Het gaat slecht met de Kanoetstrandloper. 'Over tien jaar kan de vogelsoort uitgestorven zijn', zo melden onderzoekers van het Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ) op Texel. 'Bij de laatste tellingen op het eiland Griend in de Waddenzee, in augustus 2002, werden

slechts zeventien Kanoetstrandlopers aangetroffen. Normaal gesproken zijn dat er dertig- tot veertigduizend!', aldus Bernard Spaans, wadvogelonderzoeker van het NIOZ.

Gruttostand lijdt onder groei stad
Leeuwarder Courant, 25 november 2002.
De uitbreiding van Leeuwarden naar het zuiden pakt slecht uit voor de weidevogelstand. Door de woningbouw, aanleg van het industrieterrein Newtonpark en de aanleg van de Haak (Henrikse-in-Marssum) worden bijna tweehonderd broedparen bedreigd. Compensatie van dit verlies is in de praktijk moeilijk en duur. Dit rapporteert het ecologisch adviesbureau Altenburg en Wymenga aan de gemeente Leeuwarden. Het adviesbureau spreekt van een 'significant negatief effect' op de soorten die tegenwoordig strenge bescherming genieten onder de Flora- en faunawet.

Roggejenever voor de Ortolaan
Trouw, 26 november 2002.
Een nieuwe roggejenever moet de Ortolaan redden. Dat is het plan van Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en de provincie Groningen. 'De Ortolaan is een vogel die thuishoort in Nederland en met name in de rogge', zegt Nico de Vries van Staatsbosbeheer. Zeker vijftien boeren in Oost-Groningen hebben al aangegeven weer rogge te willen gaan telen. De provincie Groningen heeft zich bereid verklaard de boeren drie jaar lang subsidie te verstrekken wanneer zij dat doen. Van deze rogge wordt Groninger roggejenever gestookt, is de opzet.

Kraaiennesten
Texelse Courant, 26 november 2002.
Voor de kraaiennesten die zijn achtergebleven in de tuinen van Oudeschild na de viering van 400 jaar Oudeschild, zou eigenlijk een bouwvergunning nodig zijn. Met dat argument probeerde wethouder Nel Eelman inwoners van het dorp er toe te bewegen de bouwwerken binnenkort op te ruimen. Er staan er nog diverse in het dorp die werden gemaakt voor de intocht van de Duyfken eind april.

Mezen vergroten fruitopbrengst
Algemeen Dagblad, 30 november 2002.
In de biologische landbouw is altijd weinig aandacht besteed aan de bestrijding van ongedierte met vogels. De Nederlandse biologen Christel Mols en Marcel Visser bekeken of het aanbrengen van nestkastjes voor Koolmezen in boomgaarden hielp. De Koolmezen eten de rupsen op de bomen. Daardoor neemt het aantal aangevreten appels iets af. De opbrengst per boom steeg van 4,7 kg naar 7,8 kg.

Volkstelling onder broedvogels
De Telegraaf, 7 december 2002.
Precies vijftientig jaar geleden verscheen de eerste Atlas van de Nederlandse Broedvogels samengesteld door Ray M. v. Teixeira. Een goed moment om opnieuw de balans op te maken en met nieuwe gegevens te komen. Sovon Vogelonderzoek Nederland kwam dientengevolge uit met de nieuwste gegevens in een dikke atlas onder dezelfde naam. Er broeden in Nederland 236 soorten vogels met een totaal van 13 miljoen paren. De Veldleeuwerik blijkt met 90% te zijn achteruitgegaan. De Merel komt momenteel het meeste voor in Nederland met 960.000 broedparen.

De aard van het meesje
de Volkskrant, 14 december 2002.
Na veel kruisen van zowel assertieve als schuchtere Koolmezen, zijn Nederlandse ecologen tot de conclusie gekomen dat het karakter van de vogeltjes voor meer dan de helft erfelijk is bepaald. De persoonlijkheid van een Koolmees is voor 54% erfelijk bepaald, dat blijkt uit onderzoek van dr. Piet Drent, wetenschapper aan het Nederlands Instituut voor Ecologie in Heteren. De overleving van de koolmezensoort als geheel is juist gebaat bij de verscheidenheid aan verschillende persoonlijkheidstypen. Het lijkt erop dat een groep Koolmezen bijvoorbeeld beter floreert als er ook een paar agressieve types tussen zitten. Die verjagen de indringers.

■ Wim Smeets, Bachlaan 111, 3752 HG Bunschoten. (033) 298 31 47, e-mail: smeets.foto@hetnet.nl, internet: <http://www.wimsmeets.nl>.